

**TURİZM TESİSLERİNİN NİTELİKLERİNE İLİŞKİN YÖNETMELİĞİN
UYGULANMASINA DAİR TEBLİĞ
(TEBLİĞ NO: 2019/1)**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, 31/5/2019 tarihli ve 1134 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan Turizm Tesislerinin Niteliklerine İlişkin Yönetmeliğin uygulanmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesidir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 31/5/2019 tarihli ve 1134 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan Turizm Tesislerinin Niteliklerine İlişkin Yönetmeliğin 44 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğde geçen;

- a) Bakanlık: Kültür ve Turizm Bakanlığı,
 - b) Değerlendirme Kurulu: Turizm Tesislerinin Niteliklerine İlişkin Yönetmeliğin 12 nci maddesi uyarınca oluşturulmuş kurulu,
 - c) İşletme iznine esas belgeler: Turizm Tesislerinin Niteliklerine İlişkin Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi ile 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (b), (c), (ç), (d) ve (e) bentlerinde belirtilen uygunluk yazıları veya belgeleri ile Yönetmeliğin 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen belgeleri,
 - ç) Kanun: 12/3/1982 tarihli ve 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanununu,
 - d) Yönetmelik: 31/5/2019 tarihli ve 1134 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan Turizm Tesislerinin Niteliklerine İlişkin Yönetmeliği,
- ifade eder.
- (2) Bu Tebliğde kullanılan diğer terimler hakkında Turizm Tesislerinin Niteliklerine İlişkin Yönetmeliğin 4 üncü maddesi uygulanır.

İKİNCİ BÖLÜM

Başvuru ve Belgelere İlişkin Esaslar

Başvuru

MADDE 4 – (1) Başvuruya ilişkin bilgilerin yer aldığı başvuru formu ve/veya tesis tanıtım formu doldurulmak suretiyle turizm belgesi taleplerinde başvurular; Yönetmelikte ve bu Tebliğde istenilen belgeler ile e-Devlet sistemi üzerinden Bakanlığa yapılır.

(2) Müşterek imza ile temsil yetkisinin bulunduğu durumlarda, kişilerden birinin e-Devlet sistemi üzerinden başvuru yapması yeterlidir, ancak bu durumda tüm yetkililerin ortak imzasını taşıyan başvuru dilekçesi de başvuruya eklenir.

(3) Birden fazla gerçek veya tüzel kişinin, tüzel kişiliği haiz olmayan bir ortaklık yapısı ile yapılan belge taleplerinde; her bir ortağa ilişkin gerekli belgeler ile birlikte Bakanlık nezdinde temsil ve ilzama yetkili ve Bakanlığa karşı sorumlu olan ortağın/ortakların belirtildiği sözleşme de başvuruya eklenir.

(4) Şirketin şubesi adına başvuru yapılması halinde, işlemler şirket adına yürütülür.

(5) **(Ek:RG-8/6/2023-32215)⁽¹⁾** Bakanlıkça başvurularda, Bakanlıkça belirlenen tesisler için Kanun kapsamında alınması zorunlu tutulan sertifika ile Bakanlıkça zorunlu tutulan belgeler istenilebilir. Ayrıca, konaklama tesisinde müzik kullanılması halinde, 5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu kapsamında faaliyet gösteren ilgili federasyonlardan müzik lisans belgesinin alındığını gösterir belge de başvuruya eklenir, yetkili federasyonlar ve belgenin alınmasına ilişkin hususlar Bakanlıkça belirlenir.

(6) Başvuru sahibi, sunduğu belgelerin aslına uygun olduğunu ve gerçeği yansıttığını, verilen bilgilerin doğru olduğunu beyan eder. Başvuruda gerçeğe aykırı belge sunulduğunun belirlenmesi durumunda başvuru reddedilir, tesis belgelendirilmiş ise belgesi iptal edilir ve bu belgeleri sunanlar hakkında 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu uyarınca suç duyurusunda bulunulur.

Belgelere ilişkin esaslar

MADDE 5 – (1) İşyeri açma ve çalışma ruhsatı; faaliyet konusu, ruhsat sahibi, adresi, varsa pafta, ada, parsel numaraları yönünden başvuru ile uyumlu olmalıdır. “Beyana göre düzenlenmiştir”, “geçicidir”, “sürelidir”, “kısmidir” şeklinde şart içeren ruhsatlar kabul edilmez. **(Ek cümleler:RG-31/12/2021-31706)** Tahsisli kamu arazilerinde yer alan tesisler hariç olmak üzere, “yapı kayıt belgesine istinaden düzenlenmiştir” ibaresi şart kapsamında değerlendirilmez. Birden fazla parselde yer alan tesisler için ibraz edilen birden fazla işyeri açma ve çalışma ruhsatı uygun görülür.

(2) Turizm yatırımı belgeli tesislerin kısmi turizm işletmesi veya turizm işletmesi belgesine geçiş işlemlerinde sunulan işyeri açma ve çalışma ruhsatının turizm yatırımı belgesinin düzenlendiği tarihten önce düzenlenmesi halinde bu ruhsatın, halen geçerli olduğuna dair ilgili kurum veya kuruluş yazısı ile birlikte sunulması gerekir.

(3) Tesisin adres bilgilerinin güncellenmesi durumunda işyeri açma ve çalışma ruhsatı ile işletme iznine esas diğer belgelerin yenilenmesi zorunlu değildir. İlgili kurum veya kuruluşça düzenlenen adres değişikliğine ilişkin yazı dikkate alınarak tesise ait turizm belgesi güncellenir.

(4) Konaklama tesisleri için başvurunun, konaklama tesisinin türüne uygun işyeri açma ve çalışma ruhsatı ile yapılması gerekir. Tatil köyleri ve butik oteller için işyeri açma ve çalışma ruhsatının, talep edilen tür veya “otel” türü için düzenlenmiş olması yeterlidir. Özel konaklama tesisleri ile kırsal turizm tesisleri için ruhsatın herhangi bir konaklama türünde düzenlenmiş olması yeterlidir.

(5) Konaklama tesisleri dışındaki başvurularda, talep edilen türün ilgili mevzuatta tanımlanmış olması durumunda işyeri açma ve çalışma ruhsatının bu türe uygun olarak, türün tanımlanmamış olması durumunda ise işyeri açma ve çalışma ruhsatının talep edilen türün asgari faaliyet konularından birine uygun veya benzer faaliyet konuları ile uyumlu olarak düzenlenmiş olması yeterlidir.

(6) Kısmi turizm işletmesi belgesinden turizm işletmesi belgesine geçiş işlemleri ile kısmi turizm işletmesi veya turizm işletmesi belgeli tesislerde ilave yapılaşma ile kapasite değişikliği tespiti veya talebi durumunda;

a) Yapılaşmanın, tesisin belgelendirildiği adreste gerçekleştirilmiş olması halinde belge sahibinden başkaca bilgi ve belge istenilmeksizin belgelendirme işlemleri yürütülerek işyeri açma ve çalışma ruhsatını düzenleyen kurum veya kuruluşa bilgi verilir.

b) Numarataj değişikliği hariç olmak üzere yapılaşmanın, tesisin belgelendirildiği adres dışında gerçekleştirilmiş olması ve tesisle fiziki ve işletmecilik bütünlüğü bulunması durumunda, belge sahibinden, üç ay içerisinde ilave yapılaşmaya ilişkin işyeri açma ve çalışma ruhsatı alması veya mevcut ruhsatın halen geçerli olduğuna ilişkin ilgili idare yazısı istenilir. Uygun belgelerin verilen sürede gönderilmemesi durumunda Kanunun 34 üncü maddesi kapsamında işlem yapılır.

c) 14 üncü maddede belirtilen üniteler için adres dikkate alınmaksızın ve belge sahibinden başkaca bilgi ve belge istenilmeksizin belgelendirme işlemleri yürütülerek işyeri açma ve çalışma ruhsatını düzenleyen kurum veya kuruluşa bilgi verilir.

(7) Sunulan tapu; ada, pafta, parsel, adres bilgileri yönünden değerlendirilir.

(8) Turizm yatırımı belgesi taleplerinde, yatırımın yer aldığı taşınmazın kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri veya turizm merkezlerinde yer alıp almadığı, yer alıyor ise taşınmaza ilişkin planlarda belirtilen parsel kullanım amacına, tür ve varsa sınıfına ilişkin Bakanlık Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü bünyesindeki Yatırım Geliştirme ve Planlama Daire Başkanlığından sorgulama yapılır; bu hususlara aykırı yapılan başvurularda turizm yatırımı belgesi düzenlenmez. Yatırımın yer aldığı taşınmazın kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri veya turizm merkezlerinde yer almaması halinde, parsel kullanım amacına ilişkin ilgili kurum veya kuruluştan alınan yazı ile başvurulur. Parsel kullanım amacına aykırı turizm yatırımı belgesi düzenlenmez.

(9) Tesisin bulunduğu yapının korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı veya bulunduğu alanın kentsel sit, kentsel arkeolojik sit, tarihi sit veya korunacak sokak olarak koruma altında olduğuna dair belge veya ilgili kurum veya kuruluş yazısı esas alınarak belgelendirilen tesislere ilişkin tescil kararının kaldırıldığının bildirilmesi halinde tesise ait belge iptal edilir. Tescil kararına aykırı uygulamaların Bakanlığa bildirilmesi durumunda konu Değerlendirme Kuruluna sunulur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Başvuruların Değerlendirilmesi ve Belgelendirme İşlemleri

Turizm yatırımı belgesi taleplerinin değerlendirilmesi

MADDE 6 – (1) Turizm yatırımı belgesi taleplerinde; başvuruları uygun bulunan tesisler için talep inceleme raporu düzenlenir.

(2) Değerlendirme Kurulu Kararı veya Makam Oluru ile talepleri uygun görülen tesisler için belgelendirme işlemleri yürütülür. Belge düzenlenmesine ilişkin yükümlülüklerin Bakanlıkça verilen otuz günlük süre içerisinde yerine getirilmemesi durumunda ayrıca olur alınmaksızın dosya işleminden kaldırılarak başvuru sahibine bilgi verilir.

(3) Talepleri uygun görülmeyen tesislerin başvuru sahiplerine gerekçeleri belirtilerek yazılı bilgi verilir.

(4) Turizm işletmesi belgeli tesislere ilişkin kısmi turizm işletmesi belgesi taleplerinde de bu madde hükümleri uygulanır.

Doğrudan kısmi turizm işletmesi belgesi veya turizm işletmesi belgesi taleplerinin değerlendirilmesi

MADDE 7 – (1) Doğrudan kısmi turizm işletmesi belgesi veya turizm işletmesi belgesi taleplerinde, başvuruları uygun bulunan tesisler için talep inceleme raporu düzenlenir, uygun görülmeyen tesislerin başvuru sahiplerine gerekçeleri belirtilerek yazılı bilgi verilir.

(2) Talep inceleme raporu düzenlenen tesislerde belgelendirme denetimi gerçekleştirilir. Bu kapsamda;

a) Sınıfı olan tesislere ilişkin belgelendirme denetimlerinde; tesislerin, değerlendirme formunda sınıfı için belirlenen asgari puanı aşması ve Yönetmelikte tür ve sınıfı için belirtilen nitelikleri sağlaması, sınıfı olmayan tesislerin ise Yönetmelikte türü için belirlenen nitelikleri sağlaması esastır. **(Ek cümle:RG-31/12/2021-31706)** Sınıfı olan tesislere ilişkin belgelendirme denetimlerinde; tesislerin, değerlendirme formunda tür ve sınıfı için belirlenen asgari puanı aşması, ancak Yönetmelikte tür ve sınıfı için belirtilen niteliklerde eksiklik bulunması halinde, (d) bendi kapsamında yapılan tebligat tarihinden itibaren üç ay içerisinde eksikliklerin giderildiğine ilişkin başvuru yapılması durumunda, yapılacak olan ikinci denetimde değerlendirme formu uygulanmaksızın sadece tebliğ edilen eksikliklerin giderilip giderilmediğinin tespiti yapılır.

b) Yapılan belgelendirme denetimi sonucunda sadece belge eksikliğinin bulunması durumunda, eksik belgenin gönderilmesi için otuz gün süre verilerek, istenilen uygun belgenin verilen sürede gönderilmemesi halinde talebin reddedileceği bildirilir.

c) Yapılan belgelendirme denetimi sonucunda tesisin, başvuru yapılan tür ve/veya sınıftan farklı bir tür ve/veya sınıfta belgelendirilebilir olduğunun tespiti halinde, tespit edilen tür ve/veya sınıfa ilişkin başvuru sahibinin yazılı talebinin bulunmaması durumunda talep reddedilir ve başvuru sahibine gerekçeleri belirtilerek yazılı bilgi verilir. Tahsisli kamu taşınmazlarında yer alan tesislerde ise talep aranmaksızın belgelendirme denetiminde tespit edilen tür ve/veya sınıf esas alınır.

ç) Değerlendirme Kurulu Kararı veya Makam Oluru ile talepleri uygun görülen tesisler için belgelendirme işlemleri yürütülür. Belge ve plaket düzenlenmesine ilişkin yükümlülüklerin Bakanlıkça verilen otuz günlük süre içerisinde yerine getirilmemesi durumunda ayrıca olur alınmaksızın dosya işleminden kaldırılarak başvuru sahibine bilgi verilir.

d) Belgelendirilmeleri uygun görülmeyen tesislerin denetim raporu sonucu veya Değerlendirme Kurulu kararı başvuru sahibine yazılı olarak tebliğ edilir.

(3) Doğrudan belge taleplerinde tesisin kapalı olduğunun tespit edilmesi halinde talep reddedilir ve tespit tarihi Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin dördüncü fıkrasında belirtilen ilk denetim olarak kabul edilir.

Turizm yatırımı belgesinden turizm işletmesi belgesi veya kısmi turizm işletmesi belgesine geçiş işlemleri

MADDE 8 – (1) Turizm yatırımı belgeli tesislere ilişkin turizm işletmesi belgesi veya kısmi turizm işletmesi belgesine geçiş işlemlerinde;

a) Başvuru belgelerinin uygun görülmemesi veya eksik olması halinde, başvuru sahibine eksikliklerin giderilmesi için üç ay süre verilir. Verilen süre içerisinde işletme iznine esas uygun belgelerin gönderilmemesi halinde Kanunun 34 üncü maddesi gereğince işlem yapılır.

b) Belge sahibinin talebi olmaksızın, turizm yatırımı belgeli tesisin işletmeye açıldığının tespiti halinde Yönetmeliğin 7 nci maddesinde belirtilen gerekli belgelerin gönderilmesi için üç ay süre verilir. Verilen süre içerisinde işletme iznine esas uygun belgelerin gönderilmemesi halinde ayrıca süre verilmeksizin Kanunun 34 üncü maddesi gereğince işlem yapılır.

(2) Belgeleri incelenerek uygun görülen tesisler hakkında talep inceleme raporu düzenlenir ve belgelendirme denetimi gerçekleştirilir. Bu kapsamda;

a) **(Değişik:RG-31/12/2021-31706)** Sınıfı olan turizm yatırımı belgeli tesislerde yapılan belgelendirme denetimlerinde;

1) Tür ve sınıfı için belirlenmiş olan nitelikleri sağlayan tesisin değerlendirme formunda sınıfı için belirlenmiş asgari puanı aşamaması durumunda, belge sahibine tesisin değerlendirme formunda belirlenen puan barajını aşmasına yönelik düzenleme yapması için bir defaya mahsus üç ay süre verilir. Verilen süre sonunda yapılan belgelendirme denetimi sonucunda tesisin sınıfı için belirlenmiş olan puan barajını aşması ve tür ve sınıfı için belirlenmiş olan nitelikleri sağlaması halinde belgelendirme işlemleri yürütülür. Aksi takdirde Kanunun 34 üncü maddesi gereği işlem yapılır.

2) Tesisin değerlendirme formu uygulamasında sınıfı için belirlenmiş olan puan barajını aşması, ancak tür ve sınıfı için belirlenmiş olan niteliklerde eksiklik olduğunun tespit edilmesi durumunda belge sahibi Kanunun 32 nci maddesi kapsamında uyarılır ve eksikliklerin giderilmesi için bir defaya mahsus üç ay süre verilir. Verilen süre içerisinde belge sahibinin tebliğ edilen eksiklikleri giderdiğine ilişkin başvuru yapması durumunda, yapılacak olan ikinci denetimde değerlendirme formu uygulanmaksızın sadece tebliğ edilen eksikliklerin giderilip giderilmediğinin tespiti yapılır. Yapılan denetim sonucunda tesisin eksiklikleri giderdiğinin tespiti halinde belgelendirme işlemleri yürütülür. Aksi takdirde Kanunun 34 üncü maddesi gereği işlem yapılır. Üç aylık süre içinde başvuru yapılmaması durumunda, sürenin sona ermesinden sonra Bakanlıkça resen yapılacak belgelendirme denetiminde eksikliklerin giderildiğinin tespiti halinde değerlendirme formu uygulanır. Eksikliklerin giderilmediğinin tespiti durumunda ayrıca değerlendirme formu uygulanmaz. Bu denetimde tesisin tür ve sınıfı için belirlenmiş olan puan barajını aşamaması ve/veya tür ve sınıfı için belirlenen niteliklerinde eksiklik olması durumunda Kanunun 34 üncü maddesi gereği işlem yapılır.

3) Tesisin değerlendirme formu uygulamasında sınıfı için belirlenmiş olan puan barajını aşamaması ve tür ve sınıfı için belirlenmiş olan niteliklerde eksiklik olduğunun tespit edilmesi durumunda belge sahibi Kanunun 32 nci maddesi kapsamında uyarılır ve tesisin değerlendirme formunda belirlenen puan barajını aşmasına yönelik düzenleme yapması ve eksikliklerin giderilmesi için bir defaya mahsus üç ay süre verilir. Verilen süre sonunda yapılan belgelendirme denetimi sonucunda tesisin sınıfı için belirlenmiş olan puan barajını aşması ve tür ve sınıfı için belirlenmiş olan nitelikleri sağlaması halinde belgelendirme işlemleri yürütülür. Aksi takdirde Kanunun 34 üncü maddesi gereği işlem yapılır.

b) Sınıfı olmayan turizm yatırımı belgeli tesislerde yapılan belgelendirme denetimlerinde, tesisin Yönetmelikte belirtilen asgari niteliklerinde eksiklik tespit edilmesi durumunda, Kanunun 32 nci maddesi gereği idari yaptırım uygulanır ve belge sahibine bir defaya mahsus eksikliklerin giderilmesi için üç ay süre verilir. Verilen süre sonunda yapılan belgelendirme denetimi sonucunda eksikliklerin giderildiğinin tespiti halinde belgelendirme işlemleri yürütülür. Aksi takdirde tesisin belgesi Kanunun 34 üncü maddesi gereği iptal edilir.

c) Yapılan belgelendirme denetimi sonucunda tesisin, belgesinde belirtilen veya talep edilen tür veya sınıftan farklı bir tür ve/veya sınıfta belgelendirilebilir olduğunun tespiti halinde, belge sahibinin yazılı talebi aranır. Tahsisli kamu taşınmazlarında yer alan tesislerde ise talep aranmaksızın belgelendirme denetiminde tespit edilen tür ve sınıf esas alınır.

ç) Yapılan belgelendirme denetimi sonucunda işletme iznine esas belgelerde eksiklik veya uyumsuzluk bulunması durumunda, uygun belgenin gönderilmesi için üç ay süre verilir. İstenilen uygun belgenin verilen sürede gönderilmemesi halinde Kanunun 34 üncü maddesi kapsamında işlem yapılır.

d) Yapılan belgelendirme denetimi sonucunda tesisin turizm tesisi niteliğinde olmadığına veya niteliklerinde önemli derecede eksiklikler olduğunun tespit edilmesi durumunda bu fıkranın (a), (b) ve (ç) bentleri uygulanmaksızın Kanunun 34 üncü maddesi kapsamında işlem yapılır.

(3) **(Değişik:RG-31/12/2021-31706)** Kısmi turizm işletmesi belgeli tesislerin turizm işletmesi belgesine geçişi değerlendirme formu uygulanmaksızın yapılacak denetim sonucuna göre gerçekleştirilir.

(4) Değerlendirme Kurulu Kararı veya Makam Oluru ile belgelendirilmesi uygun görülen tesisler için belgelendirme işlemleri yürütülür. **(Değişik cümle:RG-31/12/2021-31706)** Belge düzenlenmesine ilişkin yükümlülüklerin Bakanlıkça verilen otuz günlük süre içerisinde yerine getirilmemesi durumunda, Kanunun 33 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi gereğince idari para cezası uygulanarak son kez 30 gün süre verilir. Verilen süre sonunda da yükümlülüklerin yerine getirilmemesi durumunda Kanunun 34 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi gereğince işlem yapılır.

Gastronomi tesislerine ilişkin başvurular

MADDE 9 – (1) Gastronomi tesisi turizm işletmesi belgesi başvurularında, Yönetmeliğin 8 inci maddesinde yer alan bilgi, belge, görsel ve yazılı dokümanlara ilişkin açıklama aşağıda belirtilmektedir:

a) Yönetmeliğin 26 ncı maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinin;

1) (1) numaralı alt bendinde sayılan, işletmenin marka bilinirliği veya ün sahibi olduğuna ilişkin olarak yazılı, görsel veya dijital yayın organlarında işletmenin mutfağı, mönüsü, servis nitelikleri ve benzeri özelliklerine ilişkin olumlu değerlendirmeleri içeren en az bir adet yazı/yayın örneği,

2) (2) numaralı alt bendinde sayılan niteliklerle ilgili olarak, başvuru sahibinin Yönetmeliğin 26 ncı maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinin (1) numaralı alt bendinde belirtilen nitelikleri sağlayan bir işletme ile ilgili sahip olduğu hakkı kanıtlayan franchise, işletmecilik anlaşması veya benzeri sözleşmenin örneği, **(Değişik ibare:RG-7/4/2021-31447)** bu hakkı veren gerçek kişiye imza beyannamesi, tüzel kişi ise MERSİS numarası veya ticaret sicil numarası ile işletmenin, bu bendin (1) numaralı alt bendindeki nitelikleri sağladığına ilişkin belgeler,

3) (3) numaralı alt bendinde sayılan niteliklerle ilgili olarak başvuru sahibinin, belge talebinde bulunulan işletme dışında işlettiği diğer işletmeye ilişkin bu bendin (1) veya (2) numaralı alt bentlerinde sayılan belgelere ek olarak her iki işletmenin işleticisi tüzel kişilerin ortaklık yapısını gösterir ticaret sicili gazetesi veya ticaret sicil kaydı,

4) (4) numaralı alt bendinde sayılan niteliklerle ilgili olarak, başvuru sahibi gerçek kişiye, tüzel kişi ise hâkim ortağına veya hisselerin çoğunluğuna sahip olan ortaklarına **(Ek ibare:RG-31/12/2021-31706)** ait mesleki yeterlilik belgesi **(Mülga ibare:RG-16/12/2023-32401)** **(Ek ibare:RG-31/12/2021-31706)** veya ulusal veya uluslararası örgün eğitim kurumlarınca gastronomi veya aşçılık alanında verilmiş diploma veya diplomalar **(Mülga ibare:RG-16/12/2023-32401)**, sunulur.

b) Mutfak şefinin, Yönetmeliğin 26 ncı maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinin (6) numaralı alt bendinde sayılan nitelikleri ile ilgili olarak nüfus cüzdanı veya pasaport örneği ve işletmede istihdam edildiğini kanıtlayan belge ile birlikte, söz konusu alt bentteki niteliklerden en az birini sağladığına dair aşağıda belirtilen belgelerden ilgili olanlar sunulur:

1) **(Değişik:RG-16/12/2023-32401)** Gastronomi veya aşçılık alanında; mesleki yeterlilik belgesi ya da ulusal veya uluslararası örgün eğitim kurumlarınca verilmiş diploma.

2) Yazılı, görsel veya dijital yayın organlarında tanınırlığına ilişkin en az bir yazı/yayın örneği.

3) Gastronomi veya aşçılık alanında alınmış uluslararası ödül.

4) İşletmenin, başka bir ulusa ait mutfağa yönelik olarak faaliyet göstermesi durumunda bu alanda eğitilmiş olduğuna ilişkin diploma, sertifika veya benzeri belge.

c) **(Değişik:RG-31/12/2021-31706)** Yönetmelikte ve bu fıkrafta sayılan bilgi ve belgelere ek olarak, tesisin dış görüntüsü dahil olmak üzere tüm mahallerinin çekimlerini içeren, geniş/yatay formatta video dosyası sunulur.

Özel tesis turizm işletmesi belgesi başvuruları

MADDE 10 – (1) Özel tesis başvurularında, Yönetmeliğin 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan görsel ve yazılı dokümanlara ilişkin açıklama aşağıda belirtilmektedir:

a) Başvuru sahibinin ticari faaliyetleri ve varsa turizm alanındaki faaliyetleri hakkında bilgi ve belgeler.

b) (Değişik:RG-31/12/2021-31706) Tesisin sahip olduğu özelliklere ilişkin bilgi ve/veya belgeler.

c) (Değişik:RG-31/12/2021-31706) Tesisin dış görüntüsü dahil olmak üzere tüm mahallerinin çekimlerini içeren, geniş/yatay formatta video dosyası.

Özel konaklama tesisi turizm belgesi başvuruları

MADDE 11 – (1) Özel konaklama tesisi başvurularında, Yönetmeliğin 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan görsel ve yazılı dokümanlara ilişkin açıklamalar aşağıda belirtilmektedir:

a) Yönetmeliğin 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen mimari özgünlük niteliğine göre yapılacak başvurularda, tesisin mimari özgünlüğüne ilişkin bilgi ve belgeler (tesisin yapısına ilişkin ödüller, şehir, bölge, yöre kültürü içerisinde simgesel yapı olduğuna dair belgeler, yayınlar ve açıklamalar).

b) Yönetmeliğin 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen tarihi değer niteliğine göre yapılacak başvurularda, tesisin bulunduğu yapının korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı veya bulunduğu alanın kentsel sit, kentsel arkeolojik sit, tarihi sit veya korunacak sokak olarak koruma altında olduğuna dair belge veya ilgili kurum veya kuruluş yazısı.

c) Yönetmeliğin 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen doğaya ait özellik niteliğine göre yapılacak başvurularda; dağ, göl, akarsu, orman, özgün dokusu korunmuş bir köy ve benzeri bir doğal ortam içerisinde yer alan tesisin, bulunduğu doğal ortamla uyumlu nitelikte yapı malzemeleri ve tasarımla oluşturulduğuna ilişkin belgeler, yayınlar ve açıklamalar.

ç) Yönetmeliğin 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde belirtilen niteliğe göre yapılacak başvurularda; tesisin yapı malzemeleri, mimari tasarım, cephe detayları, plan şeması, tefriş, dekorasyon ve benzeri özelliklerinin yerel, ulusal veya başka uluslara ait kültürleri yansıttığına ilişkin belgeler, yayınlar ve açıklamalar.

d) (Değişik:RG-31/12/2021-31706) Tesisin dış görüntüsü dahil olmak üzere tüm mahallerinin çekimlerini içeren, geniş/yatay formatta video dosyası.

Özel tesis, özel konaklama tesisi ve gastronomi tesisi turizm belgesi başvurularının değerlendirilmesi

MADDE 12 – (1) Özel konaklama tesisi turizm yatırımı belgesi taleplerinde, belgeleri uygun görülenlere talep inceleme raporu düzenlenerek başvurular Değerlendirme Kuruluna sunulur. Değerlendirme Kurulunca belgelendirilmesi uygun görülen yatırımlara turizm yatırımı belgesi düzenlenir; uygun görülmeyen başvurulara ilişkin olarak başvuru sahibine yazılı bilgi verilir.

(2) Özel tesis turizm işletmesi belgesi başvurularında, belgeleri uygun görülenlere talep inceleme raporu düzenlenerek başvurular Değerlendirme Kuruluna sunulur. Değerlendirme Kurulunca uygun görülen tesisler denetim programına alınır. Uygun görülmeyen başvurular için başvuru sahibine yazılı bilgi verilir. Denetim programına alınan tesislerde belgelendirme denetimi yapılır. Tesislerin sahip olduğu fiziksel ve işletmecilik nitelikleri tespit edilir. Tespitlerin yer aldığı denetim raporu Değerlendirme Kurulu tarafından görüşülerek tesisin Bakanlıkça desteklenmesinin uygun görülüp görülmediğine ilişkin karar verilir. Belgelendirilmesi uygun görülen tesislere turizm işletmesi belgesi düzenlenir; uygun görülmeyen başvurulara ilişkin olarak başvuru sahibine yazılı bilgi verilir.

(3) Özel konaklama tesisi ve gastronomi tesisi turizm işletmesi belgesi taleplerinde, belgeleri uygun görülenlere talep inceleme raporu düzenlenerek tesisler denetim programına alınır. Belgeleri uygun görülmeyen başvurular için başvuru sahibine yazılı bilgi verilir. Denetim programına alınan tesislerde belgelendirme denetimi yapılır. Yönetmelik kapsamında tesislerin sahip olduğu fiziksel ve işletmecilik nitelikleri tespit edilir. Tespitlerin yer aldığı denetim raporu Değerlendirme Kurulu tarafından görüşülerek tesisin Bakanlıkça desteklenmesinin uygun görülüp görülmediğine ilişkin karar verilir. (Ek cümle:RG-31/12/2021-31706) Salon ve mutfak alanları Yönetmelikte belirtilen asgari kapasite ve büyüklük şartını sağlamayan gastronomi tesislerine ilişkin başvurular Değerlendirme

Kuruluna sunulmaksızın reddedilir. Belgelendirilmesi uygun görülen tesislere turizm işletmesi belgesi düzenlenir; uygun görülmeyen başvurulara ilişkin olarak başvuru sahibine yazılı bilgi verilir.

Belge devri, işletmeci, kiracı şerhine ilişkin usul ve esaslar

MADDE 13 – (1) Belgeli tesislerde, belge sahibi veya ana faaliyet konusuna ilişkin işletmeci şirketin ticaret unvanının tadili veya değişikliği ya da şirket türünün değişikliği durumunda, işletme iznine esas belgeler talep edilmeksizin **(Mülga ibare:RG-31/12/2021-31706)** tesise ait belge güncellenir.

(2) Kısmi turizm işletmesi veya turizm işletmesi belgeli tesislerin ana faaliyet konusu dışındaki alt ünitelerinin işletmecilerinin belge sahibi tarafından belgeye şerh düşülmesi taleplerinde, işletme iznine esas belgeler talep edilmeksizin **(Ek ibare:RG-31/12/2021-31706)** belge sahibi ile alt ünite işletmecisi tarafından imzalanmış başvuru dilekçesi ve alt işletmeciye dair Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentlerinde sayılan belgeler istenilerek talep sonuçlandırılır.

(3) Turizm yatırımı belgeli tesislere ilişkin belge devri taleplerinde; belge sahibi ile belge talep eden kişi tarafından imzalanmış başvuru dilekçesi ve devir alan kişiye ilişkin Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c), (ç), (f) ve (g) bentlerinde belirtilen belge ve beyanlar sunularak başvuru yapılır.

(4) Kısmi turizm işletmesi belgesinin veya turizm işletmesi belgesinin farklı bir gerçek kişiye veya şirkete devri taleplerinde, belge devri talep eden kişiden Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a), (c), (ç) ve (f) bentleri, 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c), (d), (e) ve (f) bentleri ile 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde belirtilen belgeler istenilir. Gönderilen belgelerde eksiklik bulunması durumunda eksikliklerin giderilmesi için üç ay süre verilir. Verilen süre sonunda istenilen belgelerin gönderilmemesi durumunda Kanunun 34 üncü maddesi kapsamında işlem tesis edilir.

(5) Kısmi turizm işletmesi belgeli veya turizm işletmesi belgeli tesislerin ana faaliyet konusuna ilişkin işletmeci/kiracı şerhi taleplerinde, belge sahibi ile adına şerh düşülmesi talebinde bulunan kişi tarafından imzalanmış başvuru dilekçesi ve adına şerh düşülecek kişiye ilişkin Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a), (c), (ç) ve (f) bentleri, 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c), (d), (e) ve (f) bentleri ile 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde belirtilen belgeler ve beyanlar ile başvurulur. Gönderilen belgelerde eksiklik bulunması durumunda eksikliklerin giderilmesi için üç ay süre verilir. Verilen süre sonunda işletme iznine esas belgelerin gönderilmemesi durumunda Kanunun 34 üncü maddesi kapsamında, diğer belgelerin gönderilmemesi durumunda ise Kanunun 33 üncü maddesi kapsamında işlem tesis edilir. Kanunun 33 üncü maddesi kapsamında idari para cezası uygulanması durumunda, eksik evrakın gönderilmesi için verilecek süre otuz gün olarak uygulanır.

(6) Uygun görülen taleplerle ilgili olarak talep inceleme raporu düzenlenerek Makam Oluru alınır ve belge düzenlenir.

(7) Bakanlığa başvuru olmaksızın, kısmi turizm işletmesi belgeli veya turizm işletmesi belgeli tesislerin ana faaliyet konusuna ilişkin belge sahibinden farklı bir işletmecinin Bakanlık tarafından tespiti veya diğer kamu kurum veya kuruluşu tarafından tespit edilerek Bakanlığa bildirilmesi durumunda, Kanun uyarınca idari para cezası uygulanır ve üç ay içerisinde belge devri veya işletmeci/kiracı şerhi taleplerinin olup olmadığının bildirilmesi ve aynı süre içerisinde Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a), (c), (ç) ve (f) bentleri, 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c), (d), (e) ve (f) bentleri ile 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde belirtilen belgeler ve beyanlar ile başvurulması belge sahibinden ve tespit edilen işletmeciden istenilir. Verilen süre sonunda talebin bildirilmemesi durumunda Kanunun 34 üncü maddesi kapsamında işlem tesis edilir. Talebin bildirilmesi durumunda, talebe göre, evrak eksikliğinde üç aylık süre verilmesine ilişkin hüküm dışında, bu maddenin dördüncü ve beşinci fıkraları uygulanır.

(8) **(Değişik:RG-31/12/2021-31706)** Turizm işletmesi belgeli özel tesisler, özel konaklama tesisleri, gastronomi tesislerinde belge devri veya ana faaliyet konusuna ilişkin kiracı/işletmeci şerhi taleplerinde belgelerin incelenerek uygun bulunması sonrasında tesis mahallinde denetim yapılır. Yapılan denetimde tesisin belgelendirilmesine esas fiziki ve işletme özelliklerini koruduğunun tespit edilmesi halinde Değerlendirme Kuruluna sunulmaksızın belge devri/işletmeci şerhi gerçekleştirilir.

Denetimde belgelendirilmesine esas fiziki ve işletme özelliklerinde değişiklik olduğunun tespiti durumunda yeni belge düzenlenip düzenlenmeyeceği hususu Değerlendirme Kuruluna sunulur.

Tesislerin kapasitelerinin tespiti

MADDE 14 – (1) Belgeli işletmeler, fiziki ve işletme bütünlüğü içerisinde müşteriye karşı hizmet sunumu yapılan tüm ünitelerden sorumludur. Müşteriye sunulan hizmetin bir bütün olarak değerlendirilebilmesi için bu kapsamda, Yönetmeliğin 5 inci maddesinin ikinci fıkrası gereğince, ilgili kamu kurum veya kuruluşlarının kıyı ve imar mevzuatı gereği yapacakları işlemler saklı kalmak kaydıyla, tesisle fiziki ve işletme bütünlüğü bulunan, açık yüzme havuzu, amfiteyatro, yeme, içme, eğlence, spor faaliyetlerine yönelik açık veya yarı açık üniteler tesis kapasitesinde değerlendirilir. Bu durum, başvuru belgeleri ile uyumsuzluk olarak değerlendirilmez.

İlgili kurumlara bildirim

MADDE 15 – (1) Bakanlıkça düzenlenen turizm belgesi örneği işyeri açma ve çalışma ruhsatını düzenleyen kurum veya kuruluşa, ilgili valiliğe, tesis tahsisli ise tahsis yapan kuruma, kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri veya turizm merkezinde yer alıyor ise ilgili birime gönderilir.

(2) Bakanlıkça düzenlenen turizm belgesi örneği, ruhsatı düzenleyen kurum veya kuruluşa belgenin düzenlenmesine esas alınan işyeri açma ve çalışma ruhsatının örneği ile birlikte gönderilir.

(3) Tesise ait ünitelerin aralarında yol, akarsu veya benzeri ayrımlar bulunan farklı parsellerde bulunması ve parseller arasında bağlantının köprü, alt geçit veya üst geçitle sağlanmış olması durumunda, tesise ilişkin işlemler yürütülerek bu hususa ilişkin ilgili valiliğe bilgi verilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Sınıflandırma Çalışmalarına İlişkin Usul ve Esaslar

Sınıflandırma çalışmaları

MADDE 16 – (1) Sınıflandırma komisyonunca tesisin, türüne ilişkin belirlenen asgari puan barajına ulaşmadığının tespiti halinde denetim raporu düzenlenir ve tesis, işletme döneminde belgelendirmeye esas vasıflarını yitirmiş olacağından Kanunun 34 üncü maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi hükmü gereği belgesi iptal edilir.

(2) Sınıflandırma çalışması sonucunda tesisler aldıkları puan ile tür ve sınıfının asgari nitelikleri dikkate alınarak değerlendirilir. Bu kapsamda aşağıdaki işlemler uygulanır:

a) Tesislerin türünün asgari niteliklerinde eksiklik bulunması durumunda, eksiklikler için Kanunda öngörülen idari yaptırımlar uygulanarak sınıflandırma raporu işleme konulur.

b) Sınıfı için belirlenmiş olan puanı sağlayan tesislerin mevcut sınıfının asgari niteliklerinde eksiklik bulunması durumunda, eksiklikler için Kanunda öngörülen idari yaptırımlar uygulanarak sınıflandırma raporu işleme konulur.

c) Sınıfı için belirlenmiş olan puanı sağlayamayan ve alt sınıflara düşürülmesine karar verilen tesislerin önerilen yeni sınıfının asgari niteliklerinde eksiklik bulunması durumunda, eksiklikler için Kanunda öngörülen idari yaptırımlar uygulanarak sınıflandırma raporu işleme konulur.

ç) Tesislerin üst sınıflar için belirlenmiş olan puan barajını sağlamakta beraber üst sınıf için belirlenmiş asgari niteliklere ilişkin eksiklikleri bulunması durumunda, belge sahibine üst sınıf için belirlenen eksiklikler yazılı olarak bildirilir. Bu eksikliklerin giderilmesi için bir defaya mahsus üç aya kadar süre verilir. Verilen süre içerisinde eksikliklerin giderildiğinin bildirilmesi halinde, form uygulanmaksızın yapılan denetim sonucunda eksikliklerin giderildiğinin tespiti halinde belgelendirme işlemleri yürütülür. Verilen süre içerisinde başvurulmaması veya eksikliklerin giderilmediğinin tespiti halinde sınıf yükseltilmesi gerçekleştirilmez.

(3) Yapılan denetimde belge kapasitesinde yer alan mahallerin kaldırıldığının veya fonksiyonlarının değiştirildiğinin tespiti halinde, bu değişikliklerin tesisin tür ve sınıfı için belirlenmiş asgari puanı etkileyecek nitelikte olması durumunda tesis sınıflandırma programına alınır ve sınıflandırma çalışması sonucunda belirlenecek sınıfı esas alınarak belgelendirme işlemleri sonuçlandırılır.

(4) Sınıflandırma komisyonunun tesise ilişkin sınıf yükseltme, düşürme ve belgeli olarak faaliyet göstermesinde fayda görülmediğine ilişkin kararları, alınacak Makam Oluru ile sonuçlandırılır. Sınıfı değişmeyen tesislere ilişkin, belgesinin yeniden düzenlenmesini gerektirecek bir tespit bulunmaması

durumunda Makam Oluru alınmaz. Resen yapılan sınıflandırma çalışması sonucunda tür ve sınıfını koruyan tesislere ayrıca tebligat yapılmaz.

(5) Sınıflandırma çalışmalarında uygulama kapasitesi dikkate alınır. Uygulama kapasitesinde yer alan üniteler, Yönetmeliğin 14 üncü maddesinin beşinci fıkrasında sayılan nitelikler değerlendirilerek adlandırılır ve puanlandırılır. Sınıflandırmada her ünite bir kez değerlendirilir.

(6) Tesiste belge sahibi ve/veya kapasite değişikliği ya da daha önce eksik hususların bulunması sınıflandırma çalışması yapılmasını engellemez. Bu tespitlere ilişkin olarak ayrıca denetim raporu düzenlenir.

(7) Tesiste sınıflandırma formu uygulaması yapılamaması durumunda, sınıflandırma yapılamama nedeni düzenlenecek raporda ayrıntılı olarak belirtilir.

(8) Sınıflandırma komisyonu, iki Bakanlık kontrolörü ile bir sektör temsilcisinden, sektör temsilcisinin katılmadığı hallerde iki Bakanlık kontrolöründen oluşur.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Turizm Belgesi ve Plaketlerinde Yer Alacak Hususlar

Turizm yatırımı belgesinde, turizm işletmesi ve kısmi turizm işletmesi belgesinde yer alacak bilgiler

MADDE 17 – (1) Turizm yatırımı belgesinde;

- a) Tesisin adı,
- b) Pafta-ada-parcel numarası ve adres,
- c) Yatırımın kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgesi veya turizm merkezinde yer alıp almadığı,
- ç) Türü ve varsa sınıfı,
- d) İşletmeye açılma tarihi,
- e) Belge sahibinin adı veya unvanı,
- f) Yatırımın tahsisli kamu taşınmazında gerçekleştirilmesi durumunda mal sahibi,
- g) Belge tarih ve numarası,
- ğ) **(Değişik:RG-31/12/2021-31706)** Beyan edilen tüm üniteleri içeren kapasite,
- h) Tesise ait bilgilere elektronik ortamda erişim imkânı sağlayan özel doğrulama kodu, bilgilerine yer verilir.

(2) Turizm yatırımı belgelerinde;

“BU BELGE; BELGE SAHİBİNİN BEYANINA GÖRE DÜZENLENMİŞ OLUP TESİSİN İŞLETME AŞAMASINDAKİ TÜR VE SINIFINA, İMAR PLANI YAPIMINA VEYA DEĞİŞİKLİĞİNE HAK TEŞKİL ETMEZ. YATIRIM YAPILACAK PARSEL/PARSELLERİN İMAR DURUMUNDA BELİRTİLEN KOŞULLAR GEÇERLİDİR.

BU BELGE, İŞLETMEYE AÇILMA SÜRESİ SONA ERDİĞİNDE 2634 SAYILI TURİZMİ TEŞVİK KANUNU GEREĞİNCE İPTAL EDİLMİŞ SAYILIR.”

ifadesine yer verilir.

(3) Kısmi turizm işletmesi belgesi ve turizm işletmesi belgesinde;

- a) Tesisin adı,
- b) Adresi,
- c) Yatırımın kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgesi veya turizm merkezinde yer alıp almadığı,
- ç) Türü ve varsa sınıfı,
- d) Belge sahibinin adı veya unvanı,
- e) Varsa kiracı veya işletmecinin adı veya unvanı,
- f) İşletmenin tahsisli kamu taşınmazında yer alması durumunda mal sahibi,
- g) Belge tarih ve numarası,
- ğ) Kapasite,
- h) Kısmi turizm işletmesi belgesinde pafta-ada-parcel numarası ile yatırımdaki ünitelerin işletmeye açılma tarihi,
- ı) Tesise ait, ayrıntılı bilgilere elektronik ortamda erişim imkânı sağlayan özel doğrulama kodu, bilgilerine yer verilir.

(4) Turizm işletmesi belgelerinde; “BU BELGEDE BELİRTİLEN KAPASİTE 3194 SAYILI İMAR KANUNU VE 3621 SAYILI KİYİ KANUNUNA GÖRE HAK OLUŞTURMAZ.” ifadesine yer verilir.

(5) Kısmi turizm işletmesi belgelerinde; “BU BELGEDE İŞLETME KAPSAMINDA BELİRTİLEN KAPASİTE 3194 SAYILI İMAR KANUNU VE 3621 SAYILI KİYİ KANUNUNA GÖRE HAK OLUŞTURMAZ. YATIRIMDAKİ ÜNİTELER BELGE SAHİBİNİN BEYANINA GÖRE DÜZENLENMİŞ OLUP İMAR PLANI YAPIMINA VEYA DEĞİŞİKLİĞİNE HAK TEŞKİL ETMEZ. YATIRIM YAPILACAK PARSEL/PARSELLERİN İMAR DURUMUNDA BELİRTİLEN KOŞULLAR GEÇERLİDİR.” ifadesine yer verilir.

(6) **(Ek:RG-31/12/2021-31706)** Kanunun 5 inci maddesinin sekizinci fıkrası kapsamındaki tesislere düzenlenecek kısmi turizm işletmesi veya turizm işletmesi belgelerinde dördüncü ve beşinci fıkralarda yer alan ifadelere ek olarak “BU BELGE 2634 SAYILI TURİZMİ TEŞVİK KANUNUNUN DEĞİŞİK 5 İNCİ MADDESİNİN SEKİZİNCİ FIKRASINA TABİDİR” ifadesine yer verilir.

Belge ve plakete ilişkin esaslar

MADDE 18 – (1) Üzerinde tesisin adı, türü ve varsa sınıfı ile Bakanlığın denetiminde olduğuna dair bilgiler bulunan ve Bakanlıkça hazırlanarak soğuk damga ile işaretlenmiş plaket, belgeli turizm işletmelerince tesis girişine asılır. Tesise ait turizm belgesi, müşterinin kolayca görüp okuyabileceği bir mahalde bulundurulur. Belge ve plaket ücretleri Bakanlıkça belirlenir.

(2) Belgeli tesislerin belge ve/veya plaketlerinin yeniden düzenlenmesi veya belge iptali durumunda eski/iptal edilen belge ve/veya plaket tesisin bulunduğu ilin il kültür ve turizm müdürlüğü tarafından teslim alınır.

ALTINCI BÖLÜM

Diğer Düzenlemeler, Çeşitli ve Son Hükümler

Klima istenilmesine ilişkin yöre ve esaslar

MADDE 19 – (1) İklim koşullarına göre klima bulundurulması zorunlu olan iller aşağıda belirtilmiştir:

1- Adana	16- Gaziantep	30- Muğla
2- Adıyaman	17- Giresun	31- Ordu
3- Amasya	18- Hatay	32- Osmaniye
4- Ankara	19- Iğdır	33- Rize
5- Antalya	20- İstanbul	34- Sakarya
6- Aydın	21- İzmir	35- Samsun
7- Balıkesir	22- Kahramanmaraş	36- Siirt
8- Batman	23- Kilis	37- Sinop
9- Bursa	24- Kocaeli	38- Şanlıurfa
10- Çanakkale	25- Konya	39- Şırnak
11- Denizli	26- Malatya	40- Tekirdağ
12- Diyarbakır	27- Manisa	41- Trabzon
13- Düzce	28- Mardin	42- Yalova
14- Edirne	29- Mersin	43- Zonguldak
15- Elazığ		

(2) Sınırları içinde yer aldığı ilden farklı iklim koşullarına sahip olan dağ ve yayla gibi alanlarda yer alan tesislerde, türü veya sınıfının asgari nitelikleri arasında sayılmış olsa dahi klima aranmaz.

Servis merdiveni ve müşteri/servis asansörü düzenlenmesine ilişkin esaslar

MADDE 20 – (1) Beş yıldızlı otellerde ve butik otellerde servis alanlarıyla bağlantılı olan korunaklı ve servise uygun ölçülerdeki kaçış merdiveni servis merdiveni olarak değerlendirilir.

(2) Kademeli katlar şeklinde düzenlenmiş tesislerde servis/müşteri asansörü veya servis merdiveninin, hizmetin aksamaması kaydıyla her farklı kademedeki bölüme ulaşması zorunlu değildir.

(3) Müşteri ve/veya servis asansörünün tesisin tüm katlarına ulaşmaması, ulaşamayan kat sayısının, Yönetmelikte tesisin türü ve/veya sınıfı için getirilmiş olan asansör zorunluluğu kat sayısını aşmadığı sürece uygun görülür.

(4) Ayrık ve yaygın yerleşimler şeklinde düzenlenmiş beş yıldızlı oteller ve butik otellerin, sadece müşteri yatak odası bulunan bloklarında; müşterinin inip çıkacağı kat sayısının en fazla iki kat olması durumunda müşteri asansörü ve servis asansörü/merdiveni aranmaz.

Erişilebilirlik düzenlemelerine ilişkin esaslar

MADDE 21 – (1) Yönetmeliğin 18 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi hükmü uyarınca aşağıdaki erişilebilirlik düzenlemeleri yapılır:

a) Tesis girişi:

1) Farklı seviyedeki yerler bedensel engelli dolaşımına uygun olarak düzenlenir. Eşik bulunması halinde geçişi sağlamaya uygun yükseklikte ve pahlı olarak düzenleme yapılır.

2) Tesis giriş kapısı temiz genişliği en az 100 cm olacak şekilde düzenlenir.

b) Genel tuvaletler:

1) Kapı genişliği en az 90 cm olacak şekilde düzenlenir. Eşik bulunması halinde geçişi sağlamaya uygun yükseklikte ve pahlı olarak düzenleme yapılır.

2) Klozet, lavabo, sifon, batarya gibi donatılar bedensel engellinin kullanabileceği şekilde düzenlenir. Klozet yanlarında bedensel engelli kullanımına uygun olacak şekilde zemin döşemesinden 85-95 cm yükseklikte tutunma barı yerleştirilir.

3) Aynalar, alt kenarı bitmiş döşemeden en fazla 90 cm yükseklikte olacak şekilde, göz hizasında veya inip çıkan ayarlı veya öne doğru 10-15 derece eğik düzenlenir.

4) Tekerlekli sandalyenin tam bir dönüş yapmasına imkân sağlayacak kadar alan sağlanır ve zemini kaygan olmayan malzeme ile kaplanır.

5) Sabunluk, havluluk ve kağıtlık gibi aksesuarlar bitmiş döşemeden 50-120 cm yüksekliğe monte edilir.

6) Resepsiyonla bağlantı alarm sistemi veya telefon bulunur.

c) Yatak odaları:

1) Odalar, bedensel engellilerin rahatça hareket edip odayı kullanabileceği şekilde, uygun büyüklük ve konumdaki eşyalarla tefriş ve dekore edilir; dengesiz duran, sivri köşeli eşyalar bulundurulmaz. Balkonlu odalarda balkona çıkış kapısında eşik bulunması halinde geçişi sağlamaya uygun yükseklikte ve pahlı olarak düzenleme yapılır. İşitsel engelliler için en az bir müşteri yatak odasında acil uyarı sistemi sağlanır.

2) Oda giriş kapısı genişliği en az 90 cm olacak şekilde düzenlenir, oda numarasını gösteren bilgilendirme levhaları görme engellilerin kullanımına uygun şekilde düzenlenir.

3) Zemin kaplaması tekerlekli sandalye kullanımına uygun düzenlenir.

4) Dolap kapıları sürgülü veya kapı olmayacak şekilde ve askı yüksekliği en fazla 140 cm olacak şekilde düzenlenir.

5) Elektrik düğme ve prizleri ile odada bulunan tefriş-donanım elemanlarına ilişkin tüm kumanda ve kontrol panelleri zemin döşemesinden en fazla 120 cm, en az 40 cm yükseklikte olacak şekilde düzenlenir.

6) Yatak başucunda merkezi aydınlatma düğmesi bulunur.

7) Oda banyolarında; genel tuvaletlerde yapılan düzenlemelere ilave olarak bedensel engelli kullanımına uygun şekilde duş düzenlemesi yapılır. Bu bölümlerde oturma yeri ile uygun yerlerde tutunma barları sağlanır. Banyo kapısı açılımı rahat hareket imkânı verecek şekilde düzenlenir. Eşik yapılması halinde geçişi sağlamaya uygun yükseklikte ve pahlı olarak düzenleme yapılır.

8) Oda düzenlemeleri için Yönetmelikte öngörülen yüzde bir oranının değerlendirilmesinde kusuratlara dikkate alınmaz.

ç) Tesis girişinden itibaren engelli müşteri odası ile genel tuvalete ve en az bir yeme-içme ünitesine (tesiste lokanta mevcut ise lokantaya, birden fazla lokanta varsa en az bir tanesine) engelsiz erişim sağlanır. Engelsiz erişimin müşteri asansörü ile sağlanması halinde asansörde aşağıdaki düzenlemeler bulunur:

1) Kapı, kapanma aralığı beş saniyeden kısa olmayacak şekilde fotoselli olarak düzenlenir.

2) Kumanda düğmeleri zemin döşemesinden 90 cm-120 cm yükseklikte ve görme engellilerin kullanımına uygun şekilde düzenlenir.

3) Kabin içinde yüksekliği zemin döşemesinden 85-95 cm aralığında olacak şekilde tutunma barları sağlanır.

4) Kabin içi zemin kaplaması tekerlekli sandalye kullanımına uygun düzenlenir.

5) Kabinde sesli bilgilendirme bulunur.

d) Yeme-içme ünitelerinde en az 70 cm yüksekliğinde ve en az 50 cm genişliğinde diz boşluğu bırakılan masa düzenlemesi yapılır.

e) **(Ek:RG-31/12/2021-31706)** Erişilebilirlik düzenlemesi yapılması zorunlu konaklama tesislerinde açık ve kapalı yüzme havuzlarının en az birer adedinde bedensel engelli müşterilerin havuzu kullanmasına olanak sağlayan havuz asansörü yapılır. Bu tesislerden denize kıyısı bulunan ve iskele ve benzeri düzenlemeler olmaksızın denize doğrudan kumsaldan girilenlerde ise oda sayısının yüzde biri oranında bedensel engelli müşterilerin denize ulaşmasını ve denize girmesini sağlayacak özelliklere sahip engelli plaj sandalyesi bulundurulur.

Tesisin adı

MADDE 22 – (1) Turizm belgesinde yer alacak tesis adı; talep edilen isim veya isimler dikkate alınarak Bakanlıkça belirlenir.

(2) Tesis adının belirlenmesi veya değişiklik talebi halinde aşağıda belirtilen hususlar dikkate alınır:

a) Yetkili idareden marka tescili yaptırmış olan tesislere tescilli ismi verilir.

b) Marka tescilinin başvuruda ibraz edilmemesi veya yaptırılmamış olması halinde, Bakanlığa başvuru tarihi önceliğine göre talep edilen isim verilir.

c) Bakanlıkça daha önce verilmiş bir isim, bu ismi kullanan işletmenin süresiz ve kesin izni ile başka bir belgeli tesis tarafından kullanılabilir. Ancak, ulusal veya uluslararası otel zincirlerinin isim hakları, sözleşmeyle kullanma hakkı bulunan tesislere verilir.

d) **(Ek:RG-31/12/2021-31706)** Yapılan denetimlerde belgesindeki isimden farklı isimle tanıtıldığı tespit edilen tesislere, tespit edilen ismin Bakanlıkça uygun görülmesi durumunda 30 gün içerisinde başvurulmaması veya belgedeki ismin kullanılacağına ilişkin başvuru yapılmaması durumunda tespit edilen isim esas alınarak tesisin belgesinin güncelleneceği bildirilir. Tespit edilen ismin Bakanlıkça uygun görülmemesi durumunda 30 gün içerisinde belgedeki isme dönülmesi veya yeni isim için başvuru yapılması istenilir.

Tahsisli kamu arazilerinde yer alan tesislerle ilgili işlemler

MADDE 23 – (1) Tahsisli kamu arazilerinde yer alan belgeli yatırım ve işletmelere ilişkin belge devri, işletmeci şerhi, kapasite, sınıf ve tür değişikliği işlemleri tahsis yapan kurum veya kuruluşun görüşü doğrultusunda yürütülür. Belgeli tesisler için, tahsis yapan kurum veya kuruluşun uygun görüşü Bakanlıkça ilgili kurum veya kuruluştan yazıyla istenilir. Uygun görüşün başvuru sahibi tarafından sunulması durumunda ilgili kurum veya kuruluştan Bakanlıkça ayrıca istenilmez.

(2) Tahsisli arazilerde yer alan tesislerin bulunduğu parselden farklı ve bağımsız bir parselde yer alan personel lojmanları, işyeri açma ve çalışma ruhsatı gerektirmeksizin yapı kullanma izin belgesi ile kısmi turizm işletmesi/turizm işletmesi belgesi kapasitesine dâhil edilir. Lojman adresi belgesinde ayrıca belirtilir.

(3) **(Ek:RG-31/12/2021-31706)** Bakanlık tarafından tahsisli kamu taşınmazlarında yer alan turizm yatırımı belgeli tesisler için 8 inci maddenin birinci ve ikinci fıkralarında belirtilen süreler üç aydan az olmamak üzere, Arazi Tahsis Dairesi tarafından bildirilecek süre esas alınarak uygulanır.

Turizm Tesisleri Uygulama Yönetmeliği kapsamındaki tesislerle ilgili işlemler

MADDE 24 – (1) 6/7/2019 tarihli ve 30823 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Turizm Tesisleri Uygulama Yönetmeliğinin 5 inci maddesinin altıncı fıkrası kapsamında, anılan Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce turizm yatırımı belgesi veya kısmi turizm işletmesi belgesi olan veya bu tarihten sonra turizm yatırımı belgesi veya kısmi turizm işletmesi belgesi alan kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgelerinde veya turizm merkezlerinde bulunan 4 ve 5 yıldızlı turizm yatırımı belgeli veya kısmi turizm işletmesi belgeli konaklama tesislerinin en az 4 yıldızlı konaklama tesisi turizm işletmesi belgesine bağlanamaması veya belgelerinin iptal edilmesi durumunda Yatırım Geliştirme ve Planlama Daire Başkanlığına bilgi verilerek gerekli işlemlerin yürütülmesi ve sonucundan bilgi verilmesi istenilir. 4 yıldızdan alt sınıflarda belgelendirilebilecek konaklama tesislerine ilişkin anılan Daire Başkanlığının görüşü gelinceye kadar belge düzenlenmez. Turizm Tesisleri Uygulama Yönetmeliğinin yürürlüğe girdiği tarihten sonra turizm yatırımı belgesi veya kısmi turizm işletmesi belgesinden 4 veya 5 yıldızlı turizm işletmesi belgesine geçişi gerçekleştirilen turizm işletmesi belgeli konaklama tesislerinin, 4 yıldızdan alt sınıflara düşürülmesi gereken durumlarda da bu madde hükmü uygulanır.

Yönetmelikten önce belgelendirilen tesisler

MADDE 25 – (1) Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce Bakanlıkça belgelendirilmiş olan tesislerde;

a) Tür değişikliği veya sınıf yükselmesi durumunda Yönetmelik hükümleri uygulanır.

b) Kapasite değişikliği dâhil diğer her durumda, müşteri asansörü, servis asansörü, servis merdiveni, oda sayısı, metrik limitler, erişilebilirlik düzenlemeleri ve yatak başucunda merkezi aydınlatma düğmesine ilişkin olarak belgelendirilmesinde esas alınan Yönetmelikte belirtilen nitelikler ve koşullar aranır. Bu nitelik ve koşullara ilişkin Turizm Tesislerinin Niteliklerine İlişkin Yönetmelikte tesisin lehine düzenleme olması durumunda bu Yönetmelik hükümleri uygulanır.

c) Sınıfı olan turizm yatırımı belgeli tesislerin turizm işletmesi veya kısmi turizm işletmesi belgesine geçiş işlemlerinde bu maddede belirtilen hükümler doğrultusunda değerlendirme formu uygulanarak belgelendirme denetimi gerçekleştirilir.

ç) Yapılan denetimde belge kapasitesinde yer alan mahallerin kaldırıldığının veya fonksiyonlarının değiştirildiğinin tespiti halinde, bu değişikliklerin tesisin tür ve sınıfı için belirlenmiş asgari puanı etkileyecek nitelikte olması durumunda tesis sınıflandırma programına alınır ve sınıflandırma çalışması sonucunda belirlenecek sınıfı esas alınarak belgelendirme işlemleri sonuçlandırılır.

Çeşitli hükümler

MADDE 26 – (1) Belge veya başvuru sahibi, Yönetmeliğin 17 nci maddesinde belirtilen düzenlemelerin yapılmasından doğrudan sorumludur. Bu kapsamda, cam kapılara ve yürüyüş alanlarında merdiven niteliğinde olmayan seviye farklılıklarına ilişkin uyarı işareti konulur. Korkuluk aralıkları ve yüksekliği düşmeyi önleyecek şekilde düzenlenir. İlaçlama, havuz suyunun periyodik ölçüm sonuçları, tesisatın bakım sözleşmeleri ve benzeri belgeler düzenli olarak tutulur.

(2) Belgeli tesisler hakkında Kanunun 33 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında idari para cezası uygulanması durumunda Ticaret Bakanlığına bilgi verilir.

(3) Tesislerin hizmet alımı yoluyla personel çalıştırması durumunda, hizmet alımına ilişkin sözleşmenin ibraz edilmesi şartıyla bu personel, tesis personeli toplam sayısı içinde değerlendirilir.

(4) **(Ek:RG-20/2/2021-31401) (Değişik:RG-5/3/2021-31414)** Konaklama tesislerinin konaklama birimleri (standart oda, süit oda, apart oda, aile odası, villa gibi müşteriye konaklama hizmeti verilen her türlü birimi) üzerinde kat mülkiyeti/kat irtifakı, devremülk gibi şerhe konu haklar kurulamaz. Tahsisli kamu arazilerinde yer alan konaklama tesisleri hariç olmak üzere, konaklama tesislerinin konaklama birimleri dışında kalan üniteleri üzerinde kat mülkiyeti/kat irtifakı tesis edilebilir. Bu durumda, belge sahibinin veya başvuru sahibinin kat mülkiyeti/kat irtifakı tesis edilmiş olan üniteler üzerindeki tasarruf yetkisini kanıtlayan tapu, kira sözleşmesi ve benzeri belgelerin Bakanlığa ibrazı zorunludur.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 27 – (1) 26/6/2011 tarihli ve 27976 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Turizm Tesislerinin Belgelendirilmesine ve Niteliklerine İlişkin Yönetmeliğin Uygulanmasına Dair Tebliğ (Tebliğ No: 2011/1) yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçiş dönemi turizm belgesi

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) 3/7/2003 tarihli ve 4916 sayılı Çeşitli Kanunlarda ve Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun geçici 2 nci maddesi kapsamına giren tesislere, geçiş dönemi turizm yatırımı veya geçiş dönemi turizm işletmesi belgesi düzenlenir. Bu durumda tesislerin mevcut turizm belgeleri iptal edilmiş sayılır.

(2) Geçiş dönemi belgeleri, tahsis yapan ilgili kurum veya kuruluş yazısına istinaden, başkaca bir bilgi ve belge istenilmeksizin düzenlenir. Bu belgeler, ilgili kurum veya kuruluşlarca verilen süre kadar geçerlidir.

(3) Bu belgelerde;

a) Tesisin adı,

b) Adresi, varsa ek tahsis alanı/pafta-ada-parsel numarası,

c) Türü ve varsa sınıfı,

- ç) Belge sahibinin adı veya unvanı,
d) Mal sahibi,
e) Belge/uygulama kapasitesi,
f) İzin verilen kapasite,
g) Belge tarih ve numarası,
ğ) Tesise ait bilgilere elektronik ortamda erişim imkânı sağlayan özel doğrulama kodu, bilgilerine yer verilir.

(4) Belgenin ön yüzünün alt bölümünde imzadan sonra gelmek üzere “Bu belge 4916 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesine istinaden tahsis yapanun tarihli ve sayılı yazısı üzerine düzenlenmiş oluptarihine kadar veya aynı kurumun görüşünde belirtilen süre kadar geçerlidir. Bu süre sonunda belge başka bir işleme gerek kalmaksızın geçerliliğini yitirecektir.” ifadesi yer alır.

(5) Geçiş dönemi belgesinden turizm işletmesi belgesine geçiş taleplerinde Yönetmeliğin 7 nci maddesinde istenilen belgelerle başvuru yapılır.

Erişilebilirlik düzenlemelerine uyum

GEÇİCİ MADDE 2 – (Ek:RG-31/12/2021-31706)

(1) Erişilebilirlik düzenlemesi yapılması zorunlu olan konaklama tesislerinin, 21 inci maddenin birinci fıkrasının (e) bendinde belirtilen erişilebilirlik düzenlemelerine 31/12/2022 tarihine kadar uyum sağlaması zorunludur.

Belgeli tesislerin müzik lisans belgesi alması için süre

GEÇİCİ MADDE 3- (Ek:RG-8/6/2023-32215)

(1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce belgelendirilen konaklama tesislerinin (basit konaklama turizm işletmesi belgeli olanlar dahil), 4 üncü maddenin beşinci fıkrasında belirtilen müzik lisansına ilişkin belgeyi **(Değişik ibare:RG-16/12/2023-32401)** 31/12/2023 tarihine kadar Bakanlığa ibraz etmesi zorunludur. Aksi halde bu tesisler hakkında Kanun kapsamında işlem yürütülür.

Daha önce belgelendirilen tesisler

GEÇİCİ MADDE 4- (Ek:RG-16/12/2023-32401)

(1) Tesislerde yangın önlemlerinin yeterli olduğuna dair ilgili kurumdan uygunluk yazısının Bakanlığa ibrazına ilişkin Yönetmeliğin geçici 1 inci maddesinin üçüncü fıkrasının uygulanması kapsamında; tesislere düzenlenmiş yangın önlemlerine ilişkin itfaiye uygunluk yazıları/raporlarının veya işyeri açma ve çalışma ruhsatlarının gönderilmesi durumunda bu belgeler kabul edilir. Bu durumda, itfaiye uygunluk yazıları/raporlarının bir örneği bu belgelerde belirtilen niteliklerin takibi için düzenleyen kurumlara gönderilir.

Yürürlük

MADDE 28 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 29 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Kültür ve Turizm Bakanı yürütür.

(1) 8/6/2023 tarihli ve 32215 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan değişiklik ile Yönetmeliğe 4 üncü maddesine dördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere beşinci fıkra eklenmiş ve diğer fıkra buna göre teselsül ettirilmiştir.

	Tebliğin Yayımlandığı Resmî Gazete’nin	
	Tarihi	Sayısı
	27/11/2019	30961
	Tebliğde Değişiklik Yapan Tebliğlerin Yayımlandığı Resmî Gazetelerin	
	Tarihi	Sayısı
1.	20/2/2021	31401
2.	5/3/2021	31414
3.	7/4/2021	31447
4.	31/12/2021	31706

5.	8/6/2023	32215
6.	16/12/2023	32401